

s'hagi ja posat remei a aquest absurd espectacle que ofereix un Parlament convertit en joguina de dues dotzenes de senyors (?) que amb les seves pallasades i procedir repugnant tenen en suspens les activitats de les Corts i posen ridícul un país.

I ja no parlem del poble espanyol. Cal, no mes, veure els arguments que hom esgrimeix contra de Catalunya, arguments plagats d'inexactituts i falsetats, sense base i, sobre tot, sense lògica ni sentit comú. Doncs bé; malgrat de que totes les enormitats que es diuen i es propalen no tenen consistència per a resistir el més lleuger exàmen, en quant aquest es fassi serenament, el poble espanyol — no direm tot el poble, però si quant menys el que més crida i es manifesta — es deixa portar i s'entusiasma baladrejant contra de Catalunya, de la mateixa manera, exactament igual, com si ens trobessim en èpoques pretèrites; la guerra de Cuba, per exemple.

Això és el fet diferencial, dirà algú. En efecte; fora pueril i absurd negar l'evidència del fet diferencial. Però és que la diferència no es troba solament en el temperament, la llengua i la cultura; nosaltres la diferència la trobem també en el tracte, i així veureu que mentre a Madrid es tolerava un acte en el que es palesava l'odi a Catalunya, en el que s'hi deien bajanades i s'arribava a insultar grollerament la figura venerable del nostre Macià, els guàrdies d'assalt apallissaven amb totes les seves forces — potser per a fer pràctiques — als catalans que en manifestació pacífica anaven a la Generalitat a fer patent el seu disgust per les noves que arribaven de Madrid.

Nosaltres hem parlat amb amor al poble espanyol i s'ens contesta amb insults i garrotades. Si ells entenen l'amor en aquesta forma, nosaltres no estem tan degenerats com per a que ens plagui el massoquisme, i caldrà que comencem a pensar si ens haurem equivocat en creure possible una unió amb qui sent plaer vexant-nos i maltractant-nos. Perque, amics, creiem que val més viure sols que mal acompanyats...